VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 119)**
- **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 270)**

z dnia 24 czerwca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 119)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 270)

24 czerwca 2014 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące na wspólnym posiedzeniu pod przewodnictwem posła **Mariusza Błaszczaka (PiS),** przewodniczącego Komisji do Spraw Kontroli Państwowej

– rozpatrzyły i zaopiniowały dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (druk nr 2445) wraz z analizą NIK w zakresie:

1) części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe,
  a) dochody i wydatki,
  b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 78.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Huskowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Monika Błaszczak** naczelnik wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów, **Grażyna Wróblewska** przewodnicząca Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, **Dariusz Zielecki** wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli, **Jarosław Komża** ekspert Związku Powiatów Polskich.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk, Sławomir Jakubczak, Dariusz Mercha, Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Adrian Gryczuk** – specjalista z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dzień dobry państwu. Witam państwa posłów, pana ministra witam, naszych gości. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej. Stwierdzam kworum.

Porządek obrad został państwu dostarczony. Czy mają państwo jakieś uwagi do porządku? Nie widzę. Przystępujemy więc do jego realizacji.

Rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (druk nr 2445) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2495) w zakresie: części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe, a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 78.

Proszę pana ministra o przedstawienie części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe. Proszę bardzo.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji Stanisław Huskowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, dostarczona została państwu informacja o wykonaniu budżetu w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe. Odnosząc się bardzo skrótowo do danych zawartych w tym sprawozdaniu, chcę zaznaczyć, że jeśli chodzi

o dochody, to wykonanie ich stanowiło 99,3 proc., jeśli zaś chodzi o wydatki, to 107 proc. kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej… Było zaplanowane w ustawie budżetowej 106.205 tys. zł, ale w ciągu roku plan został zwiększony o kwotę 7564 tys. zł, do wysokości 113.769 tys. zł. Wynikało to głównie ze zmian dokonanych na podstawie decyzji Ministra Finansów. Środki z rezerw celowych zostały – że tak powiem – zagospodarowane i przeznaczone po pierwsze, na wzrost wynagrodzeń osobowych wraz z pochodnymi dla pracowników RIO – o 5000 tys. zł, po drugie, na szkolenia dla jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek organizacyjnych. Po zmianie w ciągu roku budżetowego wykonanie, jeśli chodzi o wydatki na rzecz osób fizycznych, zostało zrealizowane w 100 proc. zaplanowanych wydatków. W wydatkach bieżących – 99,9 proc., w wydatkach majątkowych – 99,5 proc., a w wynagrodzeniach i ich pochodnych – 100 proc. zaplanowanej po zmianie kwoty.

I na tym właściwie bym zakończył ten krótki referat. W razie czego jesteśmy gotowi odpowiadać na pytania.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli o przedstawienie informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 roku w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe.

Wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Dariusz Zielecki, wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Ocena ogólna NIK wykonania budżetu w 2013 roku w części 80 jest pozytywna. Na ocenę tę złożyła się pozytywna ocena dysponenta głównego, czyli Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz kierowników regionalnych izb obrachunkowych w Białymstoku, Krakowie, Lublinie i Opolu, jak też ocena pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości dla RIO we Wrocławiu. Nieprawidłowości te polegały m.in. na ujmowaniu w księgach rachunkowych zapisów w niewłaściwych paragrafach w podziałkach klasyfikacji budżetowej oraz nieterminowej zapłacie podatku od nieruchomości, co zresztą spowodowało również konieczność zapłacenia odsetek. Błędy księgowe miały co prawda wpływ na sprawozdawczość roczną, ale z uwagi na ich niewielką skalę nie miało to wpływu na opinię NIK o sprawozdawczości rocznej części budżetowej, toteż, idąc za tym dalej, Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sprawozdawczość roczną budżetową części 80.

Jeżeli chodzi o księgi rachunkowe… Ponieważ opinia o sprawozdawczości wynika z badania prawidłowości przeniesień ze sprawozdań jednostkowych do sprawozdań łącznych, a w odniesieniu do sprawozdań jednostkowych o zgodności tych sprawozdań z księgami rachunkowymi… Tutaj były oczywiście jakieś drobne uchybienia w księgach rachunkowych jak ujmowanie dowodów w niewłaściwych okresach sprawozdawczych lub paragrafach, wykazywanie w zapisach księgowych innej daty operacji gospodarczej. To są sprawy, które nie wpłynęły, w związku ze skalą występowania tych nieprawidłowości, na ogólną opinię.

Dochody budżetowe, zgodnie z założeniami przyjętymi w kontroli wykonania budżetu państwa, nie były szczegółowo badane przez nas, ograniczyliśmy się do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w sprawozdawczości. Jak już pan minister zauważył, zrealizowano je w kwocie prawie 3200 tys. zł, tj. prawie w 100 proc. planu. Główne źródła dochodów to wpływy z usług szkoleniowych dla jednostek samorządu terytorialnego.

Wydatki również zrealizowano prawie w całości – 99,9 proc. planu po zmianach. Zbadaliśmy szczegółowo próbę stanowiącą 2,9 proc. wydatków budżetu państwa w części 80. Badanie to wykazało, że w zdecydowanej większości zaplanowano wydatki rzetelnie oraz zrealizowano zgodnie z obowiązującymi przepisami, celowo, gospodarnie. Jak wspomniałem, był wypadek RIO we Wrocławiu, gdzie wystąpiły opóźnienia w zapłacie

podatku od nieruchomości, jeszcze RIO w Krakowie, gdzie dwóm pracownikom wypłacono nienależny zwrot kosztów delegacji służbowych.

Przeciętne zatrudnienie w roku 2013 w części 80 wynosiło 1292 osoby, o 6 więcej niż w roku poprzednim. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie – 4 tys. 891zł 60 gr, co w porównaniu z poprzednim rokiem stanowiło wzrost o 5,5 proc. Wzrost ten był możliwy w związku z zapewnieniem w rezerwie celowej – tu omawianej – środków na wzrost wynagrodzeń w kwocie 5000 tys. zł. Te środki zostały prawie w całości wykorzystane zgodnie z celem, na który rezerwa została przeznaczona.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję. Proszę o zabranie głosu pana posła Arkadiusza Czartoryskiego i o przedstawienie koreferatu.

Poseł Arkadiusz Czartoryski (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, część budżetowa 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe. Dobrze, że tak się składa, iż omawianie budżetu regionalnych izb obrachunkowych jest już po wcześniejszym przyjęciu sprawozdania z wykonania budżetu przez naszą Komisję, po pozytywnym zaopiniowaniu budżetów NIK i PIP, ponieważ w tym kontekście można ocenić tę trzecią instytucję – regionalne izby obrachunkowe. Oczywiście, Najwyższa Izba Kontroli oraz Biuro Analiz Sejmowych pozytywnie oceniły wykonanie budżetu w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe. Ja również o to będę występował.

Tutaj mieliśmy dochody budżetowe w niewielkiej kwocie, 3171 tys. zł z zaplanowanych 3194 tys. W większości były to dochody ze szkoleń dla jednostek samorządu terytorialnego, z opłat z najmu, z dzierżaw. Dosyć szczegółowo jest to przedstawione w załączonych materiałach i w tabeli.

Po stronie wydatków 106.205 tys. zł, a po zmianach w ciągu roku budżetowego 113.769 tys., z czego rzeczywiście wydatkowano 113.626 tys., czyli 99,9 proc. Najwyższa Izba Kontroli, jak i Biuro Analiz Sejmowych nie wnosi do tych wydatków uwag. Oczywiście, mamy załącznik nr 4 „Kalkulacja oceny ogólnej” na str. 15 materiału Najwyższej Izby Kontroli, gdzie zwrócona jest uwaga na nieprawidłowości w wydatkach, jeżeli chodzi o Regionalną Izbę Obrachunkową we Wrocławiu, w sumie na niewielkie kwoty, błędy w zaksięgowaniu i zwłoka w płaceniu podatku od nieruchomości. To, jak rozumiem i podzielam tę opinię, uchybienia, które nie zmieniają ogólnej pozytywnej oceny.

Chciałbym natomiast zwrócić uwagę na kilka rzeczy, które przy okazji oceny budżetu za 2013 rok warto na wspólnym posiedzeniu zapamiętać i zadbać, by znalazły się one w naszym protokole z posiedzenia. Otóż zatrudnienie w regionalnych izbach obrachunkowych – 1297 osób i średnia płaca brutto, która jest tu pokazana – 4 tys. 873 zł to właśnie rzecz, na którą chciałem zwrócić uwagę, zwłaszcza że wśród tych osób jest 203 osoby będące członkami kolegiów regionalnych izb, gdzie średnia płaca wynosi 8 tys. 058 zł brutto, co zapewne, gdybyśmy grupę tę wyjęli, na średnią płacę w RIO wpłynęłoby to znacznie, tak że pewnie spadłaby ona do 4 tys. czy nawet poniżej.

Zainteresowałem się tym w kontekście tego, że mieliśmy w poprzednich dwóch sprawozdaniach: w wypadku Państwowej Inspekcji Pracy 6 tys. i wypadku Najwyższej Izby Kontroli 9 tys. 500 zł w tych samych wskaźnikach. Czyli weźmy pod uwagę: 4, 6 i 9,5. To są różnice moim zdaniem zbyt drastyczne i chcę to wyraźnie podkreślić. Zainteresowałem się tą sytuację i zadzwoniłem do dwóch regionalnych izb obrachunkowych w dniu wczorajszym z pytaniem, ile w 2013 roku wyniosła płaca brutto inspektora kontroli, który przyszedł do pracy, z wykształceniem wyższym i otrzymałem odpowiedź, że jego płaca brutto wynosi 2 tys. 100 zł.

Dlaczego tym się zainteresowałem? Ponieważ w Internecie znalazłem artykuły, które troszkę naśmiewają się z regionalnych izb obrachunkowych, podając, że inspektorzy regionalnych izb obrachunkowych, którzy przychodzą np. do urzędu miasta, dużego miasta mają płacę brutto mniejszą niż osoby, które w tych urzędach sprzątają. Jest to sytuacja absurdalna, a trwa od dłuższego czasu. Moim zdaniem nie ma uzasadnienia

merytorycznego dla utrzymywania sytuacji, w której ponad dwukrotnie wyższą średnią płacę mają inne izby kontrolne.

Kolejna rzecz, na którą chciałem zwrócić uwagę to znikome środki na wydatki bieżące. Mniej więcej połowa – jak wynika z moich wiadomości, rozmawiałem z panią przewodniczącą – regionalnych izb obrachunkowych nie ma własnych siedzib; są wynajmowane, dzierżawione. 2 izby otrzymały teraz nowe budynki, muszą więc przeznaczyć środki na generalne remonty, jak też na bieżące utrzymanie dotychczasowych siedzib. Niewielka zatem kwota wydatków bieżących, 22.000 tys. zł, jest zdecydowanie niewystarczająca, jeśli chodzi o utrzymanie.

W zasadzie, korzystając z obecności pani przewodniczącej, chciałem zapytać, jak pani widzi w kontekście tego wykonania budżetu możliwość bieżącego utrzymania stanu majątku trwałego, obiektów, remontów. Mam też pytanie dotyczące płac. Jak wygląda fluktuacja w regionalnych izbach obrachunkowych, jak wyglądają odprawy emerytalne za 2013 rok? Nie wiem, czy byłaby pani w stanie odpowiedzieć. Gdyby np. osoby, które mają uprawnienia emerytalne, zwróciły się do regionalnych izb obrachunkowych o wypłatę związaną z tymi uprawnieniami, czy w ogóle byłaby kwota na wypłatę odpraw? Czy taka kwota byłaby możliwa do wypłacenia? Rozumiem, że ludzie dłużej zostają w pracy, i na emeryturze, ale pytanie brzmi: czy izby są w tym względzie zabezpieczone?

Jeszcze raz, jak na początku, chcę powiedzieć, że oczywiście wnoszę o pozytywne zaopiniowanie wykonania tego budżetu za 2013 rok.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Pani przewodnicząca? Proszę bardzo.

Przewodnicząca Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych Grażyna Wróblewska:

Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie, panie ministrze, szanowni państwo, jak zostało tutaj powiedziane, środki, którymi dysponują regionalne izby obrachunkowe, które w ustawie budżetowej na 2013 rok zostały zabezpieczone, nie pokrywają w pełni wszystkich potrzeb. Ponad 70 proc. środków z tych 113.000 tys. zł to środki na wynagrodzenia, pozostałe natomiast wydatki bieżące to 36. 149 tys. zł. Tak wynika ze sprawozdań, po odjęciu jednak środków na pochodne od wynagrodzeń pozostaje kwota 22.000 tys. zł na 16 izb. Rzecz jasna, izby różnią się wielkością co do liczby zatrudnionych pracowników i zajmowanych pomieszczeń, niemniej w pierwszej kolejności musimy zapewnić środki na opłacenie czynszów czy w ogóle opłaty za zarząd, za media.

Drugą poważną pozycją są wydatki związane z podróżami służbowymi inspektorów kontroli. I tutaj, żeby te środki zapewnić, by wystarczyło ich na realizację zadań, które regionalne izby obrachunkowe muszą wykonać, czyli spełnić wymóg przeprowadzenia kontroli w danej jednostce co najmniej raz na 4 lata, tej kontroli kompleksowej, z uwagi na to, że nie zawsze jest możliwy dojazd środkami komunikacji publicznej do jednostek kontrolowanych, inspektorzy korzystają ze środków komunikacji własnej, czyli samochodów prywatnych do celów służbowych. I żeby środki te zapewnić, wiele izb robi to w ten sposób, że nawet ten ustalony ryczałt, tę kilometrówkę 0,83 stopniuje, zależnie od tego, ile osób korzysta z pojazdu prywatnego do celów służbowych. Niektóre izby mają zakupione własne samochody, ale to też nie zapewnia dojazdu wszystkim inspektorom i dlatego trzeba korzystać także z samochodów prywatnych do celów służbowych.

Pozostałe środki, które mamy w wydatkach bieżących, to mamy jeszcze przecież obowiązkowy odpis na fundusz świadczeń socjalnych i po rozliczeniu na to rzeczywiste bieżące utrzymanie czy ewentualne zakupy materiałów, wyposażenia w sprzęt pozostają kwoty niewielkie, tak że na bieżące prace konserwacyjne w obiektach niewiele wystarcza i niewiele izb może sobie na to pozwolić. I tak, jak tutaj zostało wspomniane, dwie izby prowadzą inwestycje w obiektach, które otrzymały w trwały zarząd, w tym izba łódzka, i musiały się zmagać z problem, by zapewnić środki na utrzymanie zarówno jednego, jak i drugiego obiektu. Podobnie jest w tym roku.

Może powiem, że jeśli chodzi o rok 2014, to mizeria finansowa, brak środków jest bardziej drastyczny, bo o ile w roku 2013 na pozostałe wydatki bieżące po odjęciu pochodnych było 22.391 tys., o tyle w roku 2014 według ustawy budżetowej mamy 19.795 tys. Jest to więc jeszcze niższa kwota, która musi być w jakiś sposób wykorzystana, żeby zapewnić funkcjonowanie poszczególnych izb.

Odnosząc się natomiast do drugiej kwestii, odpraw emerytalnych, powiem, że gdyby w tym roku czy nawet ubiegłym pracownicy, którzy mają uprawnienia emerytalne, chcieli z nich skorzystać, żadna z izb nie ma środków na to, żeby odprawy te wypłacić, dlatego też już wielokrotnie w naszych uchwałach i wnioskach do projektu budżetu wskazywaliśmy na potrzebę zapewnienia odrębnej puli środków na wypłatę i nagród jubileuszowych, i odpraw emerytalnych, ponieważ w innym wypadku trzeba by chyba ludzi zwolnic, żeby należne środki zyskać. Są to środki należne i jeżeli nie wypłacimy ich od razu, pracownik będzie mógł dochodzić swych praw na drodze sądowej, co jeszcze powiększy koszty.

Podobnie jest z wypłatami nagród dla pracowników. Wbrew zapisowi, że organy administracji publicznej mogą tworzyć fundusz nagród, te 3 proc., ten fundusz tak naprawdę tworzy się w ciągu roku z oszczędności, które powstają z tytułu chorobowego pracowników, z tytułu urlopów macierzyńskich – one są dzisiaj wydłużone – czy urlopów wychowawczych. I tylko wtedy jest możliwość wypłaty nagród pracownikom za tę ciężką pracę.

I tak, jak zostało tu powiedziane, nowy inspektor kontroli, młodszy inspektor, otrzymuje wynagrodzenie na poziomie 2 tys. 100 – 2 tys. 200 zł. Innych środków nie ma. Ta sytuacja trwa. W ciągu roku wpływają wnioski o awanse, o podwyżki, ale nie mamy takich możliwości, nawet jeżeli pracownik przedłoży dokument, że ukończył studia podyplomowe, które sam sobie sfinansował i można by go awansować. W tej chwili po prostu odkłada się te wnioski o przeszeregowanie, bo takich środków izby nie mają.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję pani przewodniczącej. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę.

Przypomnę, że pan poseł koreferent zgłosił wniosek o pozytywne zaopiniowanie wykonania budżetu państwa w części 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 78. Czy ktoś z członków Komisji jest przeciwny temu wnioskowi bądź chciałby zgłosić inny wniosek? Nie widzę.

Stwierdzam, że Komisje pozytywnie zaopiniowały dla Komisji Finansów Publicznych wykonanie budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku w zakresie części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 78.

Do przedstawienia opinii Komisji na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych w zakresie rozpatrywanych części budżetowych proponuję upoważnić pana posła Arkadiusza Czartoryskiego. Czy ktoś z członków Komisji jest przeciwny temu wnioskowi? Nie widzę. Stwierdzam, że Komisje upoważniły pana posła Arkadiusza Czartoryskiego do zaprezentowania naszej opinii Komisji Finansów Publicznych.

Przedstawię teraz tekst opinii dla Komisji Finansów Publicznych.

„Komisje: do Spraw Kontroli Państwowej oraz Samorządu Terytorialnego i Polityka Regionalnej na wspólnym posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2014 roku rozpatrzyły sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. (druk nr 2445) wraz z analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 2495) w zakresie: części budżetowej 80 – Regionalne Izby Obrachunkowe, a) dochody i wydatki, b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, oraz części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 78.

Komisje po zapoznaniu się ze szczegółowymi informacjami Ministra Administracji i Cyfryzacji, wysłuchaniu opinii przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli pozytywnie opiniują wykonanie budżetu państwa w roku 2013 w powyższym zakresie i wnoszą o jego przyjęcie.

Do przedstawienia opinii na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych Komisje upoważniły posła Arkadiusza Czartoryskiego”.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Komisje przyjęły opinię. Sprzeciwu nie słyszę.

Bardzo dziękuję. Porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariatach Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie. Dziękuję.